

Tsayno niptinshi runaqa lapan aylunkuna-
wan juntakaykur casarakuy munaq waska
chupataqa pasaypa wirukuykärirqan. Tsayno
wiruptinshi atuqqa ruwakurqan kayno nir: —
¡Ama ari chaynöqa wirumaychu jipash
churikiwan casarakushaqmi niykaptiqa!

Tsayno niptinshi pasaypa rabyashpan
wakpita kaypita masraq wirupäkurqan.
Tsayno wiruptinshi atuqqa: —Kananqa
wanutsimanqa chari —nir qeshpikuyta
munarqan. Tsayno qeshpiyta munarpis
manashi puëdirqantsu. Tsaypita pasaypa
atipakuykashqanchöshi qeshpikurqan. Itsanqa
pasaypa wirushqa karshi japaytapis mana
atiparqantsu. Jinapapis wishtuylapashi
qeshpir aywakurqan. Tsay wirushqanwanshi
juk killa qeshyar machaynincho jitaräkurqan.

Yachatsikuy: Runakuna nishqankunata
lutalaqa ama chaskipäshuntsu.

Atuqwan Ukush

El ratón con el zorro

Quechua de Margos – Yarowilca – Lauricocha,
Huánuco

© 2017 Asociación Cristiana JAWCA
Pasaje San Mateo, Lote 05, La Esperanza – Amarilis
Huánuco – Perú – 2017

Ilustrador: Jhonel Rosales Córdova

Unayshi juk runa atska jarata mururqan. Tsayshi jaran tsoqluna kaptin waray waray ukushqa suwapayta qalaykurqan. Tsayno suwapaptinshi runaqa juk tsakay trampata churarqan jaran suwaqta tsarinanpaq. Tsay trampashi juk tsakayqa jara suwaq ukushta tsarirqan. Trampa tsariykuptinshi “Ay mamay, ay taytay, ¿imapaqraq shamurqäpis?” nir waqarqan.

Tsayno waqaykaptinshi juk atuq tsayman chayarqan. Tsayshi kayno nirqan: —¿Imanirtaq qam tsaycho ushturaykanki? ¿Manaku tsaycho ushturashpayki lakikunki?

Tsayno niptinshi ukushqa nirqan: —¿Imanirtaq noqa lakishqa kaykäman jipash tsurinwan casaratsimänanpaq kaykaptinqa? Casaratsishayki niykämaptinpis casarayta mana munarmi yarpachakuykä pilapis noqapa trukä tsay jipashwan casarakunanpaq.

Tsayshi atuq kayno nirqan: —¡Calläju! Qam mana munaptiqqa noqata chay jipash churinwan casaraykachimächun.

Tsayno niptinshi ukushqa nirqan: —Tsawraqa noqapa trukä tsay jipashwan casarakuyta munarqa kay trampaman yaykamuy, ari.

Tsawraqa niptinshi atuqqa: —Jipashpa papänin chayamuptin imaptin perdiykä imäman —nir jukla ukushta jorquriykur kikin tsay trampaman yaykukuykurqan. Trampapita jorquriykuptinshi ukushqa chupanpis waskaypa waskaptin kushishqa aywakurqan.

Tsay trampacho kaykaqta tariykurshi jarapa duëñunqa atuqta kunkapita waskawan watarqan. Wayinman chayaykatsirnashi nirqan: —Kay kashu senqa, chakcha rinri atuq chari jaräta waray waray suwapämarqan. ¡Kananmi itsanqa juiciunta jorqushaq!

Tsayno nirshi atuqta juknin juknin pasaypa wirupäkurqan. Tsayno wiruptinshi atuqqa kayno nirqan: —¡Ama chaynöqa wirumaychu churikiwan casarayta munaykaptiqqa, papä!